

ΑΠΟ ΤΑ ΗΡΩΪΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ο ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ

‘Ο Γεώργιος Καστριώτης στά Σουλτανικά άνάκτορα.—Οι περίφημοι «γκιουρεσθήδες» και τὰ κατεργώματά τευς.—‘Ο Σκύθης ξιφωμάχος.— Μιά έπιική πέλι.—Οι δυο Πέρσαι ιππείς και ο Σκεντέρμπεης.—Μιά παλληκαριά άπάντοιος.—‘Ο Σπευ τδ Έλληνικό αίμα βράζει.—Τδ θρυλικό σπαθί και ή έπιθυμία ένός Σουλτάνου.—‘Ο Έλληνομάχος Μπαλαμπάνης και ο Σκεντέρμπεης

Την εποχή που οι άθλητικοί άγώνες της Ένειας ήταν σέ δλη τους τή δόξα, ζούσε μακριά από τή Γαληνοτάτη Δημοκρατία Ένας άντρας ικανός νά έναλλάξη αύτάς μόνοσ δλα τὰ κατορθώματα του ‘Ηρακλέους. Πολύ λίγοι άνθρωποι υπαρέθησαν κατά τή σωματική δόναμη τδν ήρωα τουτον του Μεσαίωvus, ο δποιος άφου πρώτα ήπρηξε δ προστατεούμενος τών Τούρκων, γίνηκε ύστερα δ φοβερός εφιάλιης τους, ύστε ν' άκούση τ' δ νομό του και νά τρέψου. ‘Ο άντρας αυτάς ήταν ο περίφημος Σκεντέρμπεης, δ κατόπι βασιλεύς της Αλβανίας, όνομαζόμενος κυρίως Γεώργιος Καστριώτης. Γεννήθηκε σή 1414. ‘Οταν μεγάλωσε παραδόθηκε από τδν πατέρα του, πασοάν της Αλβανίας και ‘Ηπειρου, ώς δμηρος σήδ Σουλτάνο Μουράτ τδ Β', δ δποιος τδν άνάθρεψε σήν αυλή του. ‘Ο Γεώργιος ξεχώριζε με τδ λαμπρό του άνόσθημα, διέπρεπε σήν ιππασία, σήδ σπαθί, σήδ ριζίμο του τόξου, σήδ πάλαιμα. ‘Η μόνη του ευτυχία ήτανε ν' άνταγωνίζετται με τούς νέους τούρκους εψατριώδης σήδ άγώνες και σήδ πανηγύεις, όπου πάντοτε έβγαινε νικητής. Τδ Έλληνικό αίμα έβραζε μέσα του.

Αί σωματικά δοκίμεις ευνόηθησαν πάντοτε από τούς ‘Οθωμανούς. Μόλις κατέκτησαν τήν Κωνσταντινούπολι, οι Σουλτάνοι έφεραν σήν αυλή τους πωλοτάς έξ επαγγέλματος, τούς Γκιουρεσθήδες, τούς δνομαζόμενους και τούς έκαλοπλήρηναν. ‘Ηταν σαράντα τδν άριμών και κάθε τόσο, όταν έπιουργηται διαταγή, έπιδεσαν μπροστά σήδ Σουλτάνο και τούς πασοάδες του, γιά νά τούς διασκεδάσουν. Οι Γκιουρεσθήδες ήταν άντρες δυνατοί και ρωμαλέοι, προερχόμενοι από τις βάρβαρες χώρες, από τδ βάθν τών ‘Ινδιών και της Ταρταρίας. Δέν ήσαν δούλοι, όπως οι άλλοι άνθρώποι του Σουλτάνου, άλλ' ελεύθεροι. Σήν υπηρεσία αυτή έμπαιναν θηλυματιώδης, επειδή ένιωθαν εύχρηστοίτοι άπ' αυτή. Σήδ άγώνες τους εχρησιμοποιοσαν δλους τούς δόλους τών αρχαίων άθλητών γιά νά καταβάλουν τδν αντίπαλο, κατέφταναν όμως και σέ μέσα που δέν τδ επέτρεπαν οι Έλληνες, π.χ. έμπηγαν τδ νόχη σήδ σώμα του αντίπαλου τών ή τού δδάγκωναν τή μύτη και τδ αυτί. Καμμιά φορά τδ εκοβαν δλόκληρα με τδ δντια τους. Είτανε φοβερό νά τούς έβλεπε κανείς νά παλετών. Ορμούσαν σάν λύκοι δ Ένας και τδ άλλου. Δέν έμψυχώνονταν τόσο από τήν έπιθυμία της νίκης, όσο από τδ δόλωμα ή όπως έλεγαν τότε από τδ μ ζ ε, δηλαδή από μια φούχτα χρυσά νομίσματα που έρχηγαν δ Σουλτάνος σήδ νικητή ή και σήδ δ δύο, άν τύχαινε νά εχρησιμοποιήθη από τις άμοιβαίες προσπάθειες. Οι γκιουρεσθήδες παλετών γυμνοί, άλοίμενοι με λάδι γιά νά μη παρέχουν εύκολα λαβή σήδν αντίπαλο. Μετά τδ τέλος τού άγώνος οι παλαιστοί έσκεπάζοντο με προβιά ή με πλατεία ποικαμία οχιομένη ως τή μέση. Πλατεία ζώνη με χρυσές ταινίες έσογγε τή μέση τους, δατά τήν τουρκική συνήθεια. Σήδ κεφάλι τους έβραζαν Ένα εϊκος σαρκί που τδ έλεγαν τ α κ ι ε, άνάλογο πρδς εκείνο που φοροούσιν οι Πολωνοί, από όπου βελούδο ή από άγρίοιο δέρμα μαλλιάρδ, του δποιου ή κάτω άκρη κατέβαινε ως σήδ δ ύμους τους. ‘Ετσι παράξενα ντυμένοι περπατούσαν σή παρτές από 10-12, έτοιμοι ν' άγωνιστούν με εϊσιον θά τούς εμπόδιζε τδ δρόμο. Προκαλοσαν δλους με μεγάλες φωνές και μεγαλυχηές Είτανε σιωτήδ δημοσίος μυελός l...

‘Ο θίασος αυτάς τών γκιουρεσθών διαοργάνωσε τακτικά άγώνες γιά διασκεδασή του Σουλτάνου, όταν αυτός δέν είχε με τή καλύτερη νά περδίη τήν ώρα του. Αλλά σήν εποχή εκείνη τών Ιπποτών και τών διαφόρων περιπλανωμένων τουροδικιτών δέν έλειπαν θεάματα ευγενέστερα και περιεργότερα.

Μιά μέρα π.χ. εχρηται σήν Αδριανούπολι Ένας Σκύθης κολοσσάλιος τδ άνόσθημα και άλληναι τδ ζουρνά του τή καγγά : « Είμαι δ δυνατώτερος άνθρώπος του κόσμου! Έλεγε. ‘Οποιος τολμάει, άς βγή μπροστά λ...». Κανείς δέν εφάνη πρόθυμος νά δεχθί τήν πρόκλησι. ‘Ο τουροδικιτής εκόμισαζε τίχλας γιά τήν άνδρεία του, όταν εξαφνα δ Σκεντέρμπεης (δ δποιος και λόγν γεννήσεως και λόγν βαπτισμού ατεκότανε ψιλότερα από Έναν τέτοιον σοναγανιστή), προχωρεί σή μέση της παλαιστρας. Οι αβλικοί μόνον κατάπλακτοι και τρέμον γιά τήν τρωφει νειότητα του Σκεντέρμπεης. Αλλά δ νέος δρημά κατδ τού εχθροού, με τδ άριστερό χέρι άρπάζει τδ δεξι μπάτισσ του γίγαντος και τή σιγηρή που έκεινος ήταν έτοιμος νά τόν χτυπήσ, ο Σκεντέρμπεης βοθίζει τδ μαχαίρι του σήδ λαμό του! Ένα μουγκρηό και δ μεγαλόκομος Σκύθης βρονταεί κατδ γής νεκρός. Τδ θάλαρο ούεται από τδ χειροκορητά και τούς άλαλαγμούς...

‘Οτερα από λίγον καιρό, παρονομάθησαν σήδν τότε Σουλτάνο Μουράτ (που ειχε τήν έδρα του τότε σήν Προσοσα) δύο Πέρσαι ιππείς και έζητησαν νά μπόουν σήν υπηρεσία του, άφου πρώτα

δοκιμασοθύν σήν επιδεξιότητα και σήν παλληκαριά.

— Σκεντέρμπεη, δέχεσαι νά μετρηθής μαζί τους ; ρώησε Σουλτάνος τδ νέο.

— Εύχαριστώσ, απήνησε οείνος, αλλά με καθένα χωριστά. Δηλαδή τήν ώρα που θα νομομαχί με τόν Ένα, δ άλλος θα κοιτάζη ήσυχος, χωρίς νάχη τδ δικαίωμα νά εβέμνη.

Οι Πέρσαι δεχτήκανε τή συμφωνία. Αλλά μόλις ερχιοε δ άγών, δ άλλος από τούς δύο, παραβαίνοντας τόν όρκον του, εφοριά, κρατώντας τή λόχη, κατδ του Σκεντέρμπεη, δ όποιος, βλέποντας αυτδν νά ερχεται δέν περιμένε τήν προσβολή, αλλά χύνεται κατδ πάνω του με δλη τήν όρημ τού άλλόγου του και με μια σπαθιά τόν γκρεμίζει κάτω. Μόλις άππληλην από τόν δόλλο τούτο αντίπαλο, στρέφεται άμέσως με τδ ματωμένο σπαθί σήδ χέρι εναντίον του άλλου, τόν χτυπάει σήδν ώμο κοντά σήδν τραπέλο και τόσο βαθειά βοθίζει τή λεπίδα, ύστε ο Πέρσης οκίστηκε σήδ δ δύο ως τή μέση! Έπειτα δ νέος πρίγκηπος κατεβαίνει από τδ άτι του, κόβει τδ κεφάλια τών δύο Περσών και τδ προσφέρει σήδ Σουλτάνο. Και ο ιστορικός Ριχάρδος ντέ Πονσέ λέγει.

‘Οταν ήπεδέθη δ Σουλτάνος με δλες τις τιμές που άξίζε δ θρίαμβός του. Απδ τή στιγμή εκείνη ο Γεώργιος Καστριώτης ειχε πάρει τήν έπωνυμία που τού έμεινε : Σκεντέρμπεης, δηλαδή Αλέξανδρος δ ηγεμών».

‘Ηταν άντρας παιδί. Ψηλός τδ άνόσθημα, με πλατδ στήθος, με φοβερά μπράτσα, σκληραγωγημένος τόσο, που νά μπορεί νά περπατή μετδ χιόνι με γυμνδ τόν κορμό. Ανέτρπε κάθε έμπόδιο. ‘Ο φόβος ήταν αίσθημα άγνωστο σήν ψυχή του.

‘Ο Σκεντέρμπεης μεταχειρίετο σπαθί άνάλογο της δυνάμεως και της παλληκαριάς του.

Και τδ σπαθί του αυτδ έμεινε θρυλικό, όπως τδ σπαθί του έπικοου ήρωος τών Γάλλων Ρολάνδου, τδ Δουρανδά, που εκοβε εφτά λευγες μπροστά από τήν κόψη του—κατδ τδ γνωστο τραγούδι!

Οι Άγγλοι ιστορικοί μιλούν γιά Έναν Άλφρέδον ντέ Κορσεϊ, κόμητα του Ούλοστερ, κατδ τόν 13ον αιώνα, δ όποιος μπροστά σήδ Βασίλισσα της Άγγλίας με μια δυνατή σπαθιά εχοισε σήδ δυο μη άσταλένια περικεφαλαία. Τδ σπαθί αυτδ εχοισε επίκοης και τδ ξυλό επάνω σήδ όποιον ήτο άκουσιτομένη ή περικεφαλαία, και τόσο βαθειά σφηνώθηκε, ύστε, πλην τού κόμητου, κανείς δέ μποήσε νά τδ ξεκολλήσει. Παρόμοιοι δόλοιο ήσαν παιγγιδία γιά τδ Σκεντέρμπεη, δ όποιος πολλές φορές, λένε, σπέρβη νά σήν σπαθί σήδ δυο άντρες άρματωμένους από τήν κορφή ως τδ νόχη.

Άργότερα, όταν ο Σκεντέρμπεης έβγαινε ήγεμών της Αλβανίας και ‘Ηπειρου, σήδ Σουλτάνο Μωάμεθ τόν Β' ήλθε ή ιδέα νά ζήτση από τδ φίλο του ηγεμόνα τδ κομοζάκοσμένο σπαθί, νομίζοντας δτι βέβαια θα ήταν μαγεμένο, άφου μοροδοσ νά καταφέρνι τέτοια θαύματα. ‘Ο ήρωας με προθυμία έσοιλε σήδ Σουλτάνο τδ σπαθί του. ‘Ο Μωάμεθ τδ δοκιμασε αυτάς πρώτος και έπειτα εδωσε νά τδ δοκιμασοουν οι ρωμαλειώτεροι πολεμισταί σήδ ο στρατό του. Βλέποντας όμως δτι δέν έβγαινε κανένα εστακιο άποτέλεσμα, τού τδ ζανόσευε πίσω με τήν παραγγελλία νά τού πούν δτι «σήν δλοθήκη του ειχε και αυτός πολλά τέτοια σπαθία».

‘Ο Σκεντέρμπεης έπήρε πάλι τδ σπαθί του χωρίς νά δυοαρδοσθί και μπροστά σήδν αυτοκρατορικό άπειοταμένο τδ εχειρίστηκε με τέτοιον τρόπο που νά μείνη κατάπλακτος από τή δόναμη του. Έπειτα τόν έσοιλε πίσω με τ' άλλά αυτά λόγια :

— Πές σήδν κύριό σου δτι τού έσοιτελα μόν τδ σπαθί μου, όχι όμως και τδ μπράτσο μου.

‘Ο βιογράφος του Ντε Πανσέ γράφει δτι ή επιδεξιότητ του Σκεντέρμπεη ν' άρπάξη κεφάλι με μια μόνη σπαθιά του, ειχε γίνε παρομοιώδης. ‘Ετσι εσοίτωσε τόν άγριο και μαλιώδη τάρδο που ελυμαίνετο τή χώρα της πριγκήπιας Μαυρίος της άδελφής του. Με τόν ίδιον τρόπο άπεκεφάλιοσε σήδ Πήλιο Ένα θρηιώδη κήρυ, τρέμο δλον τού τόπου.

‘Ο Σκεντέρμπεης ειχε δοκησεί νά εκδιχθη Έναν κήποιον Μπαλαμπάνη, διαβότην γιά τή σκληρότητα του πρδς τούς Έλληνες και τούς Άλβανούς. Μια μέρα τού φέρνον δαμένους μαζί, τόν άδελφό και τόν ανεψιό τού εχθροού του.

Μόλις τούς βλέπει, εζαλλος από μανία δ Σκεντέρμπεης βγάζει τδ σπαθί και μ' Ένα όριζόντιο χτύπημα τούς κόβει σήδ δυο—σάν δυο πρόσα!

‘Ο Μπαλαμπάνης τδ έμαθε. Και τέτοια έντρώμοι τού έκανε τδ γενονός, τόσο φοβήθηκε, ύστε χόθηκε παιδ από τδ βρονά της ‘Ηπειρου και κανείς δέν έμαθε τδ άπέφυγε.

